

Gaia: 1/2018

**EBAZPENA, (...) (...) DEPARTAMENTUKO (...)EKO ZUZENDARI NAGUSIAK
EGINDAKO KONTSULTA HONI BURUZKOA: BATERAEZINTASUNEI BURUZKO
ARAUAK ERRESPETATUZ, EA POSIBLE DEN NEURRIAK AZTERTZEA
DEPARTAMENTUKO FUNTZIONARIOEK IKASTAROAK EMAN DITZATEN**

I.- KONTSULTA

1.- Foru Sektore Publikoko Erakundearen Etika Batzordeari (EEB) 2018ko otsailaren 1ean bidalitako posta elektronikoan, interesdunak, Gipuzkoako Foru Aldundiko (...) Departamentuko (...)eko zuzendari nagusiak, EEBaren iritzia eskatu zuen departamentuko funtzionarioek beren esparruko gaiei lotutako ikastaroak emateko aukerari buruzko neurriak hartzearen inguruan, betiere bateraezintasunei buruzko arauak errespetatuta.

2.- Eskatzaileak posta elektronikoan adierazten du (...) Departamentuko funtzionarioek, kasu batzuetan, mintegiak eta hitzaldiak ematen dituztela dohainik (departamentuko prestakuntza plana, departamentua unibertsitateetara hurbiltzeko programa, departamentuak antolatutako hainbat hitzaldi –(...) proiektua adibidez-) eta, beste kasu batzuetan, mintegiak eta hitzaldiak ordainduak izaten direla (...).

3.- Aztartzen ari garen kontsultaren arrazoia da, interesdunaren iritziz, (...) Departamentuari komeni zaiola bere funtzionarioek mintegiak ematea, Gipuzkoako (...)eko (...) zabaltzen laguntzen dutelako eta, horrela, (...) hobeto ezagutuko dutelako (...) aplikazioa. Erantsi du ez dela bidezkoa lan hori dohainik egitea beti, hitzaldietan erabiltzen den informazioa eta haiek emateko modua lan ordutegitik kanpo prestatzen direlako.

Ondorioz, EEB honen esku hartzea eskatzen du, departamentuko funtzionarioek beren esparruko gaiekin lotutako ikastaroak eman ahal izateko neurriak aztertzeke, betiere bateraezintasunei buruzko arauak errespetatuta.

II.- APLIKATU BEHARREKO ARAUAK

1.- Diputatuen Kontseiluak Gipuzkoako Foru Aldundiko eta bere sektore publikoko Zuzentasun Sistema onartu zuen 2016ko martxoaren 1ean, etika publikoa eta eredugarritasuna bermatzeko eta ezaugarri bilakatzeko xedez.

Sistema horren markoan, 2017ko azaroaren 7ko Diputatuen Kontseiluaren erabakiz, Gipuzkoako foru enplegu publikoaren Kode Etikoa eta Kudeaketa Ona onartu zen (aurrerantzean Kode Etikoa), zeinak ezartzen baititu foru enplegatu batek bere zereginekin zerikusia duten jarduera profesional guztietan begiratu behar dituen balio etikoa eta jokabide arauak, kudeaketa onaren printzipioak eta jarduera profesionalaren arauak.

2.- Kode Etikoak zehazten du Erakunde Etikaren Batzordea izango dela (2016ko martxoaren 1eko 3/2016 Foru Dekretuz onartua) berme goreneko organoa eta aplikazioari buruzko gaiak erabakiko dituen.

Horretarako, urtarrilaren 16ko 3/2018 Foru Dekretuaren bitartez aldatu egin zen martxoaren 1eko 3/2016 Foru Dekretua, Gipuzkoako Lurralde Historikoko foru sektore publikoko Erakundearen Etika Batzordea eratzekoa, bere xedea zabalteko (eransteko, besteak beste, Gipuzkoako Foru Enpleguaren Etikaren eta Kudeaketa Onaren Kodea); foru sektore publikoko kide gisa sartzeko langileen ordezkari unitarioak aukeratutako pertsona bat, Kode Etikoarekin lotutako gaiak konpontzeko; eta 15 laneguneko epea ezartzeko jasotako kontsulta, kexa eta salaketak ebazteko.

3.- Foru dekretu horri jarraikiz, EEBri dagokio tramitatzea eta ebaztea jasotzen diren kexa eta salaketa guztiak, Erakundearen Zuzentasun Sistema garatzeko tresnetan ezarritako balio, printzipio eta jokabide arauak betetzeari dagokionez.

4.- Eskatzaileak bere kontsultan aipatzen dituen pertsonen, Gipuzkoako Foru Aldundiaren enplegatu publikoak izanik, Kode Etikoa aplikatzen zaie, xedea ezartzen duen Kode Etikoaren 1.1 artikuluari jarraikiz.

III. ERAKUNDEAREN ETIKA BATZORDEAREN BALORAZIOA

1.- Kontsultan gai hau planteatzen da: (...) Departamentuko funtzionarioen jarduera profesionalaren bateragarritasuna, beren esparru funtzionalaren gaiekin lotutako ikastaroak emateko.

Gaia aztertzen hasi aurretik, EEB honek aurreratu nahi du egokiagoa izango litzatekeela kontsulta hori interesdun bakoitzak egitea, modu horretan gaia ebatzi ahal izango litzatekeelako bakoitzaren ezaugarrien arabera, pertsona bakoitzaren egoerari erantzun ezin dion ebazpen orokor bat emateko arriskurik gabe.

2.- EEB honek ez daki kontsulta egin duen pertsonak aipatzen dituen funtzionario publiko guztiek bateragarritasun eskaerarik aurkeztu duten Funtzio Publikoko Zerbitzuaren aurrean, edo bateraezintasunen erregimenetik salbuetsita dauden jarduerak diren. Funtzio Publikoko Zerbitzuaren ardura da langileen bateraezintasunen araubidea aplikatzea, bateragarritasun eskaerak tramitatzea, eta bateragarritasuna baimentzeko baldintzak kontrolatzea (7/2017 Foru Dekretua, urtarrilaren 31koa, Gobernantzako eta Gizartearekiko Komunikazioko Departamentuaren egitura organiko eta funtzionalari buruzkoa).

Batzorde honek ezin du irizpiderik finkatu zein prestakuntza ikastaro eman ditzaketen (...) Departamentuko funtzionarioek, konpentsazio ekonomikoa jasota, baldin eta, aldeaz aurretik, ez bada aipatutako jarduera pribatuaren bateragarritasuna aitortu, edo ez bada zehaztu ikastaroak ematea bateraezintasunen erregimenetik salbuetsita dagoela.

Kode Etikoan jasotako arau etikoak kasu zehatzari aplikagarri zaion araudia betetzen bada bermatzen dira soilik, kasu honetan abenduaren 26ko 53/1984 Legea, Herri Administrazioetako langileen bateraezintasunei buruzkoa, betetzen bada. Ez dugu ahaztu behar Erakundearen Zuzentasun Sistemak etika- plus bat eskatzen duela, alor bakoitzean indarrean dagoen legeriaren aldean.

Baina, aurrekoa finkatuta utzi ondoren, batzorde hau bat dator eskatzaileak esaten duenarekin, hau da, (...) Departamentuarentzat onuragarri dela funtzionarioek ikastaroak ematea, Foru (...)eko (...) zabaltzen direlako eta, halaber, EEB honen ustez, neurri

horrek, Administrazioa herritarrei hurbiltzeko aukera emateaz gain, aldeko eragina duelako herritarrei eskaintzen zaien zerbitzuan.

Ikastaroak emateari lotutako jokabide arauak Kode Etikoan jasota daude eta, jakina, besterik izan ez zitekeen bezala, eskakizun etikoa handiago da. Jokabide arauak, hain zuzen, zintzotasun eta eskuzabaltasunari buruzko g) eta h) letretan jasota daude, eta arau etiko hauek ezartzen dituzte, hurrenez hurren:

*g) Foru langile publikoek ez dute (...) **konpentsazio ekonomikorik onartuko hitzaldiak emateagatik (...) berariaz euren lanpostuko berezko funtzioak gauzatzeari lotu tako jarduerak direnean**, eta modu berean ez dute euren zintzotasuna zalantzan jar dezakeen onurarik onartuko, edo erabakiak hartzea baldintzatu dezakeen edo baldintzatu dezakeela ematen duen bere eskumeneko gaitan parte hartuko. Berme organoak, kontsulta edo kexen bidez, opari, konpentsazio edo onura horiek onartu daitezkeen kasuak ezarriko ditu. Salbuespen horiek Kode honetako Aplikazio Gidan xedatuko dira.*

h) Edozelan ere, foru langile publikoek, erakundearen irudia babesteko asmoz, euren arduraren eremu zehatzetan kontratatuak izan diren edo objektiboki kontratatuak izan daitezkeen enpresa edo partikularren kongresuetan edo hitzaldietan parte hartzeko eskaintzak ukatuko dituzte. Oparia edo gonbidapena emango balitz, berehala foru administrazioaren edo sektore publikoko erakundearen esku jarri beharko litzateke, dagokiona egiteko.

Kasu zehatz honetan, kontuan hartu behar da ikastaroetan parte hartzeko gonbidapena zuzenean lotuta dagoela funtzionarioen profil profesionalarekin; izan ere, ikastaroak emateak Gipuzkoako Foru Aldundiarekin identifikatzen da, eta horrek eragina du, zalantzarik gabe, Foru Administrazioaren irudian.

Gainera, kasu hau interpretatu behar da aintzat hartuta Kode Etikoan jasotako balioei lotuta dauden gainerako jokabide arauak. Horrela, besteak beste, Zintzotasun eta Eskuzabaltasunari buruzko jokabide arauak, a) letran, dio foru kargu publikoek interes publikoko helburua betetzeko eta Gipuzkoako herritarren interes orokorren alde soilik egingo dutela lan; eta Langile publikoak ezin izango du bere langile publikoko izaera erabili edozein motatako abantaila izateko edo nahi izateko, txikia bada ere, erakunde publikoetan zein pribatuetan (Inpartzialtasun eta Objektibotasunari buruzko balioaren e) letran jasotako jokabide araua).

Izan ere, batzorde honi dagokio ezartzea zein kasutan onar daitezkeen opari, konpentsazio edo onurak eta, horretarako, derrigorrez ezagutu behar dugu kasu zehatza; beraz, ezin dugu erantzunik eman planteatutako kasuari, generikoegia delako, eta, gainera, Gipuzkoako Foru Aldundiaren Erakundearen Zuzentasun Sistemari egokitutako erantzun etiko bat emateko elementu faktikoak falta dira.

Ondorioz, kontuan hartuta gertatutako ekintzak eta gorabeherak, jakinarazi behar zaio interesdunari ezinezkoa dela, Gipuzkoako Foru Aldundiaren Erakundearen Zuzentasun Sistemaren esparruan, erantzun etiko oso bat ematea, ez ditugulako behar bezala

ezagutzen kasuak eta gorabeherak. Horregatik, interesdunari eskatzen diogu datu zehatzak eman ditzala, batzorde honek kontsultari buruzko pronuntziamendu zehatzagoa eman ahal izateko.

Horiek horrela, Erakundearen Etika Batzordeak, aho batez,

EBAZPENA

Lehenengo.- Eskatzea interesdunari kontsulta zabaldu dezala, ematen diren ikastaro eta mintegiei buruzko dokumentazio eta informazio zehatza eta gaiari buruz egon daitezkeen bateragarritasun eskaerak aurkeztuta -zerikusia duten pertsonen alde aurreko baimenarekin-, planteatutako gai etikoa ebazteko ezagutu behar ditugun egitate zehatzen berri izateko, betiere Gipuzkoako Foru Aldundiaren eta haren Sektore Publikoaren Erakundearen Zuzentasun Sistemaren esparruan.

Bigarrena.- Hala ere, interesdunek, hala nahi izanez gero, kontsulta egin dezakete beren izenean, izatezko kasu zehatza azalduta eta egoera horrek sortzen dien dilema etikoa zehaztuta, kontuan hartuta, betiere, Gipuzkoako Foru Aldundiaren eta haren Sektore Publikoaren Erakundearen Zuzentasun Sistema.

Donostia, 2018ko otsailaren 15a

Erakundearen Etika Batzordeko lehendakaria

Imanol Lasa Zeberio